OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 30 ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
" " " " Java. . . . . . " 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . " 10.—
" " " " Nederland. . . . . " 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 14 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

Over het openstellen van kusthavens voor den algemeenen handel in Nederlandsch Indie.

Ziedaar de titel eener belangrijke brochure, onlangs door den oud-minister van kolonien, den heer Mr. P. Mijer, in het licht gegeven, met het oogmerk om den in Nederland zoo algemeen en zoo openlijk gewraakten maatregel van het openstellen van negentien zoogenaamde kusthavens voor den algemeenen handel te verdedigen; of liever om daaromtrent in openbare beschouwingen te treden. In eene beoordeeling te treden over de al of niet regtmatigheid der grieven, die de afgetreden Minister jegens zijnen opvolger vermeent te hebben, ten opzigte van handelingen, welke in den laatsten tijd zoo zeer de algemeene belangstelling hebben opgewekt, achten wij geheel en al buiten het bestek der Indische Journalistiek.

Anders is het echter gelegen met de beginselen in bovengenoemd vlugschrift verkondigd, en die wij dubbel waardig achten om door de Nederlandsch Indische drukpers, zoo veel in haar vermogen is, te worden openbaar gemaakt, weshalven wij dan ook de volgende zinsneden daaruit overnemen, onzen lezers aanbevelende om van het vlugschrift kennis te nemen, ten einde op de hoogte te worden gesteld der geschiedenis eener Regeringshandeling, die wel waardig is om van verschillende zijden te worden beschouwd in een tijdvak, waarin de rigting van de nieuwe handelswetgeving aan de overzeesche scheepvaart eene bestemming heeft aangewezen, welke haar van lieverlede den ganschen aardbol tot terrein heeft doen nemen, getuige de vele tractaten van handel en scheepvaart, door Nederland met vele vreemde Staten aangegaan, en die niet anders kunnen worden beschouwd dan als uitvloeisels van diezelfde vrijzinnige en veelomvattende rigting.

Wat Java na 1830 voor den handel en de nijverheid van Nederland geweest is en wat het worden kan, wanneer de ontwaakte ondernemingsgeest zijne krachten ontwikkelt en nieuwe kanalen voor hem geopend worden, wie kan dat bepalen?

De particuliere industrie streeft met opgewektheid naar uitbreiding en de tegenwoordige Minister van Koloniën, die haar, als Gouverneur-Generaal, welwillend de hand toereikte, zal die hand niet terugtrekken nu zij zich groote opofferingen wil laten welgevallen, om haar te bevorderen. Gelijk die nijverheidszin op Java is ontwaakt door en met het stelsel van cultures, zoo zal ook de instandhouding van dat stelsel hem steunen. Want het Gouvernement, dat vooral op Java het levensbeginsel is, hetwelk alles bezielt, aan alles impulsie geeft, eenen overwigtigen invloed op de cultuur van producten, geschikt voor de Europesche markt, uitoefent, verkondigt, door de instandhouding van dat stelsel van cultures, aan de bevolking aanschouwelijk, dat het de uitbreiding dier cultures wenscht; en met blijdschap heb ik dan ook gelezen het cordaat manifest van den tegenwoordigen Minister van Koloniën aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal „dat het cultuurstelsel, waar en gelijk het bestaat, zal *moeten* worden in stand gehouden *tot dat* de toestand der Indische maatschappij en hare behoeften en neigingen *eene zoo geheele verandering* ondergaan hebben, dat de van dat stelsel niet weg te denken dwang voor haar niet langer zoude voegen, en de thans van het cultuurstelsel verkregen voordeelen, òf ontbeerd, òf door die, welke uit dien nieuwen staat van zaken zullen voortvloeijen voor het Rijk, zullen kunnen vervangen worden."

Wordt Java in dien geest met wijsheid en regtvaardigheid bestuurd, dan blijft niet alleen het cultuurstelsel behouden, dan blijft niet alleen, bij onvermijdelijke consignatie herwaarts, de grooste markt van koloniale stapelproducten nog zeer lang aan Nederland verzekerd, maar dan zal ook de particuliere industrie met vaste schreden haren weg kunnen vervolgen; en hoe paradox het ook schijnen moge, het is mijne overtuiging, dat die particuliere industrie, door het cultuurstelsel in het leven geroepen en geprikkeld, hare kracht en ontwikkeling aan de instandhouding der op hoog gezag ingevoerde cultures op Java verschuldigd blijven zal. Nederland is derhalve in het bezit van natuurlijke voordeelen, die onze concurrenten in den Indischen handel missen. Als meesters van het land, als bezitters van groote etablissementen van landbouw en industrie, die in tal en belangrijkheid voor uitbreiding vatbaar zijn, oefenen wij eenen overwegenden invloed op de nijverheid der Indische bevolking onder ons gebied uit; een invloed, die door de maatschappelijke instellingen, welke wij ongeschonden laten, uitermate bevorderd wordt. En zoo wij, die het digst bij het vuur gezeten zijn, nu slechts zorgen, dat wij een groot aandeel bekomen in de voortbrengselen des lands, dan schijnt de bezorgdheid voor benadeeling toch overdreven onder de werking van een tarief, dat aan de nationale fabriekgoederen eene bijzondere bescherming verzekert, en dat, hoe ook gewijzigd, aan dezelve toch wel altijd eene billijke aanmoediging zal blijven verzekeren; eene bescherming nogthans, welke welligt minder nog dan de wisselvallige kansen, waaraan de vreemde handel, wegens de onzekerheid om voor zijnen invoer voldoende retouren te bekomen, steeds heeft blootgestaan en misschien wel altijd zal blijven blootstaan, kennelijk heeft bijgedragen, om den handel in vreemde manufacturen te beperken binnen grenzen, onevenredig aan zijne reusachtige krachten en aan zijnen ondernemenden geest.

Wanneer de Nederlandsche nijverheid niet beoogt eenen *uitsluitenden* invoer van het Nationaal fabricaat in onze O. I. bezittingen, dat toch een onbevredigbaar verlangen zoude wezen, maar zich vergenoegt met dat bijzonder aandeel, dat Nederland, als overheerscher en eigenaar der O. I. bezittingen, zich regtmatig toeëigent, dan zal de openstelling zelfs van vele kusthavens voor den groothandel in Nederlandsch Indië de vervulling van dat verlangen niet onmogelijk maken.

Redactie.

WAT ER ALZOO GEKOOKT EN GEGETEN WORDT.

(*Vervolg.*)

Er zijn landen waar men niets liever eet dan apenvleesch. Door de „Afrikaansche lekkerbekken" lezen wij in het werk van den heer Lund Simmonds: „wordt een malsch jong aapje, gebraden in een steenen pot, die op de manier van zwervende heidens, in een gat onder den grond wordt gezet met een vuur er over heen — en toebereid met een pikante saus, als een uitmuntend lekker beetje beschouwd." Apen en papegaaijen, worden gewoonlijk met elkander tegelijk verkocht op de markten van Rio Janeiro. Op het Maleische schier eiland op Ceijlon, onder de Afrikanen der goudkust en onder de inboorlingen van Zuid-Amerika, zijn de apen, als voedsel zeer gezien. De heer Wallace zegt, dat apenvleesch evenzeens smaakt als dat van konijnen, zonder dat er eenige eigenaardige of onaangename smaak aan te bekennen is. Maar zoo'n opgedischte aap ziet er zoo walgelijk uit, ze gelijken zoo krek op een gebraden kind, dat welligt geen Europeaan zijn afkeer genoegzaam heeft kunnen overwinnen, om zulk een gebraad maar even aan te raken. Welligt was in vele gevallen de smaak in apenvleesch de eerste schrede tot anthropophagie. De groote apensoorten hebben zooveel overeenkomst met de uitwendige gedaante van den mensch, en tevens hebben hunne kreten van smart en doodsangst iets zoo menschelijks, dat hij, die in koelen bloede een weerloozen aap zou kunnen dooden, villen, kooken en opeten, er geen been in zou vinden evenzeens te werk te gaan met een vijand, vooral wanneer zijne hartstogten waren gaande gemaakt en wanneer hij door een langdurig vasten uitgehongerd en woest was geworden. En tout cas is apenvleesch zeer goed te eten, en zoo men het in stukken gesneden, in vaten verzond, in rijst stoofde, of in eene pastei bakte, dan zou het zeer goed kunnen doorgaan voor konijnenvleesch bij een ieder, die maar niet al te naauwkeurig op de beenderen lette. Maar wat zou men wel zeggen, als men eens iemand zag smullen aan een bijena-kluifje of aan een bunsingboutje! En toch wordt ook dit als voedsel gebruikt: het eerste door de Arabieren der lagere standen; het tweede door de Indianen van Noord-Amerika. Vossen, waarvan het vleesch vroeger beschouwd werd als eene genezende kracht te bezitten tegen tering, worden nog heden in Italië gegeten, waar zij tegen grof geld betaald worden, en in de poolstreken behoeft een vossen-pastei voor een konijnenpastei niet onder te doen. De honden der Esquimaux daarentegen, die anders alles verslinden wat zij maar kunnen magtig worden, bijten de vossen wel dood, maar zij vreten ze niet op. De Indianen van Noord-Amerika gebruiken den wolf der prairien tot voedsel zoowel als de jakhals, en tusschen Tunis en Algerie wordt er een Arabische stam aangetroffen welks voedsel bijna uitsluitend bestaat uit leeuwenvleesch. De Maleijers eten tijgervleesch, waaraan zij eene uitmuntende genezende kracht toeschrijven tegen allerlei kwalen en ongemakken, terwijl zij bovendien dit vleesch als een bijzonder versterkend voedsel beschouwen (?) De Amerikaansche panter en de wilde kat, zouden, naar men beweert, een uitmuntend geregt opleveren, en in Centraal Amerika is men verzot op het vleesch van den cougar of puma. Deze soorten van vleesch komen alle min of meer, wat den smaak betreft, overeen met kalfsvleesch. Beerenklaauwen stonden vroeger even hoog in aanzien als de pootjes van een speenvarken en varkenspooten tegenwoordig; doch de klaauwen zijn langzamerhand uit den smaak geraakt, en zijn vervangen door tongen en hammen.

In Australië eet men allerlei soort van wild van die dieren, welke tot het geslacht der buideldieren behooren. Daar nuttigt men met den grootsten smaak kangarookarbonaden, even als wij ons wildbraad eten, en de soep van kangaroostaarten zou men daar voor onze soep van ossenstaarten niet willen verruilen. Eene kleinere soort van kangaroo, als een haas toebereid, moet, volgens de liefhebbers, alles van dien aard overtreffen; en van een gestoofden wallaby, wederom een andere soort van kangaroo, maakt men eene soep die den keurigsten lekkerbek zou doen watertanden. Buitendien voeden zich de inlanders nog, behalve met de straks opgenoemde varieteiten van kangaroos, met vliegende eekhorentjes, meerkatten, slangen, stekelvarkens, die in smaak veel overeenkomst hebben met speenvarkentjes, ook met kangaroo-ratten, die echter van ratten niets anders hebben dan den naam; met den wombat; een soort van buideldier, dat eenigzins op een beer gelijkt en er zeer leelijk uitziet doch een aangenamen wildsmaak heeft; met krokodillen, wier vleesch men bijna voor kalfsvleesch zou kunnen eten, en met hagedissen, waarmede men zich behelpt bij gebrek aan kippen. Uit dit alles bestaat het dierlijk voedsel van den inlander. Ratten en muizen eten zij ook, als zij ze maar krijgen kunnen, en de jerboa of kelderrat, die zij dikwijls bij honderden gelijk dooden, staat bij hen hoog aangeschreven. De Europeanen onthouden zich doorgaans van al deze lekkernijen; maar de Chineesche goudzoekers zijn zoo kieskeurig niet, en men zal in hunne woningen niet veel ratten en muizen en dergelijk ongedierte aantreffen, daar zij ze niet zoo zeer verdrijven als wel opeten. In Californie, waar men een bijzonder groot soort van ratten aantreft, hebben de onderdanen van het Hemelsche

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 9den *April* 1859 N°. 29.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Februarij 1859 no. 61, is aan den kolonel, chef van de geneeskundige dienst in Nederlandsch Indie, G. Wassink, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidings teekenen van kommandeur der tweede klasse der orde van Albrecht den Moedige, hem door Z. M. den Koning van Saksen geschonken.

Bij Koninklijk besluit van den 19den Februarij 1859, no. 72, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen leeuw;

Mr. A. Loudon, algemeene secretaris van het gouvernement in Nederlandsch Indie.

Z. M. adjudanten in buitengewone dienst C. A. de Brauw, generaal-majoor van het wapen der infanterie bij het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland en A. J. Andresen, kolonel van hetzelfde wapen, gewezen lid der staatskommissie, ingesteld bij Z. M. besluit van 16 Junij 1857, no. 90, en

P. H. Koster, luitenant kolonel, chef van den generalen staf van het leger in Nederlandsch-Indie.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als president der wees- en boedelkamer te Banda, M. H. W. Nieuwenhuijs.

BENOEMD:

Tot president der wees- en boedelkamer te Banda, jhr. J. O. Rendorp, secretaris dier residentie.

Tot hoofd kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de tijdelijke hoofd-kommies bij de directie der kultures J. M. C. Degent.

Tot pakhuismeester bij het zouthoofddepôt te Tanara (residentie bantam), tevens belast met het beheer der inkomende regten en der recherche aldaar, de ambtenaar op non-activiteit P. L. Luijks, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst pakhuismeester bij het zout hoofddepôt te Boender.

Marine Departement.

ONTSLAGEN.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst de Europesche werkmen bij de fabriek voor de marine- en het stoomwezen te Soerabaya, A. F. Kessler.

De directeur van financien, daartoe gemagtigd, brengt ter kennis van het algemeen, dat de recepissen van ƒ 10, ƒ 25, ƒ 100 en ƒ500, voor welker verwisseling in de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, bij ordonnancie van 20 December 1858 (staatsblad No. 136), opgenomen in de Javasche Courant van den 22sten December 1858 No. 102, is gesteld de termijn van 30 April 1859, nog gedurende drie maanden na dien termijn en dus tot den laatsten Julij 1859, bij 's Lands algemeene kassen op de hoofdplaatsen dier verschillende bezittingen in betaling zullen worden aangenomen.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding der dienst van de gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat het telegraafkantoor te Madioen, met Zaturdag den 2den April aanstaande, voor de publieke correspondentie wordt opengesteld.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van den 2den en 5den April 1859 No. 27 en 28, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Soerabaya, van wijlen den heer Johannes Pieter Kroon en van wijlen Lim Kanghan.

Door de agenten der Soerabayasche weeskamer te Kediri, van wijlen den chinees Lie Tikhie en van wijlen den heer J. C. Casper Mielenstein.

Door de weeskamer te Soerabaya, van wijlen Louise Engelina Heim.

Door den executeur J. W. Stammler te Tangerang, van wijlen mejufvrouw S. W. Edwards.

Door de beneficiaire erfgename van wijlen Ph. J. Frank, wed. E. Frank, geb. Andreas te Samarang, van wijlen Ph. J. Jrank.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand	April	op den	18den.		
„ „ „	Mei	„ „	2den	en	19den.
„ „ „	Junij	„ „	2den	„	19den.
„ „ „	Julij	„ „	2den	„	20den.
„ „ „	Augustus	„ „	3den	„	18den.
„ „ „	September	„ „	2den	„	18den.
„ „ „	October	„ „	3den	„	19den.
„ „ „	November	„ „	2den	„	18den.
„ „ „	December	„ „	3den	„	19den.

des namidags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Vrijdag den 15den April 1859.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz, in de Chin. kamp.

Zaturdag den 16den April 1859.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

Maandag den 18den April 1859.

Voor het sterfhuis van den heer ten Siethoff te Gatottan.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

VIJF EN TWINTIG JARIGE ECHTVEREENIGING.

DITLOF JAN SÈBO.

MET

MARIA MAGDALENA ROBIJN.

TOEBAN, *den* 8 *April* 1859. (417)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, G. E. HEMMELDER, echtgenoote van

TOEBAN (MAIBIT). F. VREEDE.

5 *April* 1859. (429)

Eenige kennisgave.

Bevallen van eene *DOCHTER* A. B. H. WALTER geb. *du Cloux*

TOELONG AGONG, 10 *April* 1859. (442)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier tot mijne bittere droefheid mijn geliefde broeder E. J. ABELS JR., in den ouderdom van 41 jaren.

SOERABAYA, L. DE LA FOSSE.

7 *April* 1859. *Geb. Abels.*

Eenige kennisgave (424)

Op den eersten April overleed alhier ADRIANA, JOSÉPHINE, MARIE, EUGÉNIE, ELIZA, in den ouderdom van twee jaren.

Jongste dochter van,

SOERABAYA, Ridder DE STUÈRS.

8 *April* 1859. (419)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 15den April a. s.,

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN.

(414)

Op de vendutie van den *15den April a. s.*

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen nog worden verkocht: NIEUWE KLEERKASTEN, RONDE TAFELS, CONSOLES, WIT GOED, GOUDEN SPELDEN met JUWELEN van 2, 3 en 4 karaat, 60 VELLEN LEDER, TAFELSERVIESEN, BALANCEN, SCHARNIEREN, GIM, MENIE, enz.

(415)

VENDUTIE.

De geannonceerde vendutie bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, op *den 15den April a. s.* zal wegens meerdere ruimte, op dien dag in het vroeger door hem geoccupeerd lokaal, te **Bibis** plaats hebben, alwaar nog zal worden verkocht: CIRCA 100 JATTIE HOUTEN BALKEN van diverse dimensien, NIEUW GEMAAKTE DEUREN en VENSTERS, MAHONIJHOUTEN, BATAVIASCHE en andere MEUBELEN, HANG en STAANDE LAMPEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, een solide IJZEREN BRANDKAST, TAFEL en THEESERVIEZEN, PLEET en GLASWERK, PIEKEN en KRISSEN van groote waarde, JAGTGEWEREN, RONDE TAFELS met WIT MARMEREN BLADEN, LEDIKANTEN, DRIE goedgedresseerde hardloopende overwalsche WAGENPAARDEN, een seer net bewerkte ENGELSCHE VIS à VIS, EEN AMÉRICAINE, EEN PALANKIJN, EEN HANDCHAIS, EEN WAGEN met eene bank, 4 KRANDJANGS GLASWERK, PALEMBANGSCHE WIPSTOELEN, 40 KISTEN VORTZOEKERS, BRANDIJ, HARPUIS, GEGOTEN IJZEREN HEKWERK, POMPEN, 3 PRAAUWEN TJOMPRENG, enz. enz.

(443)

VENDUTIE.

Op Maandag den 18den dezer.

Voor het sterfhuis van den heer J. TEN SIETHOFF.

Van den **INBOEDEL** des overledenen.

SOERABAYA, H. L. RADEMAKER.

11 *April* 1859. (425)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 19den April 1859.

des avonds ten half acht ure.

DOOR

E. FUHRI & CO.

In de koffijkamer van den *Schouwburg*.

Van EENE UITMUNTENDE VERZAMELING BOEKWERKEN, meest allen geheel nieuw en waarvan de Catalogus, die op *franco* aanvrage *gratis* verkrijgbaar is, met deze courant algemeen verspreid wordt

Commissien worden aangenomen. (394)

VENDUTIE

Op Woensdag den 20sten dezer,

BIJ

DUIJSHART.

Van TOKO en MEUBELAIRE GOEDEREN; AMBONSCHE HOUTWERKEN, KOOLTEER, SCHEEPS-IJZEREN KOMBUIZEN, SMELTKROEZEN, enz. (430)

Goederen worden in commissie aangenomen.

Rijk een leventje als een koetje in de klaver. Daar bereiden zij een bijzonder soort van geregt toe, van rattenhersens dat een sterke genezende kracht zou hebben, en dat gegeten wordt met een sausje van knoflook, aromatische kruiden en kamfer. Er zijn nog andere volken, die ratten en muizen eten en de bergrat of marmot (Myoxus glis) wordt, voornamelijk voor de keuken der Italianen, vetgemest. Verbeeld u eens een paar vette bergratten met geroosterd brood, even als men hier te lande patrijzen of snippen opdischt, in het midden, en aan weerskanten vossencoteletten, en stekelvarkens karbonaden; want de Italianen, zegt men, eten de stekelvarkens als een stierenbout, schoon wij daaromtrent niet voor de waarheid instaan. Wij eten wel twee soorten van knaagdieren: hazen en konijnen namelijk, en waarom zouden wij dan den neus optrekken voor eekhorentjes? Die diertjes toch zijn zeer zindelijk in de keus van hun voedsel en de Dyakers geven er de voorkeur aan boven de meeste andere soorten van wild. De marmot (Arctomys marmotta) is malsch en lekker; de ratten in de suikerplantages zijn niet minder vet dan de patrijzen, en welligt smaken zij nog beter; maar ratten en muizen in 't algemeen laten zich inderdaad zeer wel gebruiken. De bever is bij de Noord-Amerikaansche jagers zeer gezien, zoowel om het vleesch als om het bont, en de staart, die ten opzigte van het bont de meeste waarde heeft, is ook om het vleesch het hoogst aangeschreven. Een stekelvarken komt deels met varkensvleesch overeen, deels met het vleesch van een hoen, zoodat men daarmede in één geregt, onze ham en kieken saucijsen kan vervangen. De copybara of het waterzwijn, een leelijk beest zonder staart, is beter dan het er uitziet, en smaakt eveneens als het keurigste varkensvleesch. De agoute is blank van vleesch, hetwelk malsch, vet, en zeer smakelijk is, en de bruine paca, een soortgelijk dier, bezit dezelfde uitmuntende eigenschappen. Alle deze dieren behooren tot de klasse der knaagdieren (rodentia); tot dezelfde klasse als onze hazen en konijnen en toch moeten wij het betwijfelen of wel iemand onzer, tenzij met den hongerdood voor oogen, het van zich zou kunnen verkrijgen, er slechts even van te proeven, niettegenstaande zij alle zuivere plantenetende dieren zijn en nog lekker smaken, op den koop toe. De Chinezen eten vleermuizen, als ook de eilandbewoners van den Indischen Archipel. Op de kust van Malabar of liever in de O. I. in 't algemeen gebruikt men vleermuizen als voedsel; doch deze dieren zijn niet zoo zeer aangenaam voor het gezigt als wel voor den smaak. De beschrijving, die de heer Simmonds er ons van geeft, is juist niet zeer bekoorlijk. „Verbeeld u," zegt hij, „een groot afschuwelijk dier ter grootte van een wezel, met vleugels die wel twee voet lang zijn, te zien opdisschen!" En toch moeten die dieren zeer goed zijn om te eten, daar de natuurkundigen zekere soort dezer dieren „eetbare vleermuis" hebben genoemd. Het vleesch is blank, smakelijk en zeer malsch en door de inwoners van Timor wordt het als eene lekkernij beschouwd. Het ligchaam is tien duim lang, digt begroeid met schitterend zwarte haren, en de vleugels, wanneer zij uitgespreid zijn, hebben eene lengte van ongeveer vier voet. Het vleesch van een luipaard of nai. is malsch en smakelijk; de mieren eter is zwart en riekt naar muskus, doch dat neemt niet weg dat zijn vleesch gaarne gegeten wordt. De armadillo, in zijne schalen gebraden, is een smakelijk geregt, dat in smaak en kleur met konijnenvleesch overeenkomt —, volgens andere met het vleesch van een speenvarken, en gebraden olijfantspooten zijn voor den lekkerbek oneindig meer waard dan varkens - schrpen - en kalfspooten. Op het eiland Ceylon houdt men olijfantspooten in sterken wijnazijn en cayenne peper ingeleed, als eene lekkernij eenen Lucullus waardig; maar ook versch gebakken en heet opgedischt, of koud geworden, zijn zulke olijfantspooten zeer lekker, even als de tromp, die ongeveer den smaak heeft van een buffelstong. Gezouten rivierpaardenvleesch kan zeer goed gegeten worden in plaats van uitmuntend vet spek, en versch wordt het verkocht als eene kostbare lekkernij. Met het vet van den hippopotamus of rivierpaard, kan men heerlijke taarten of puddings maken, en de koks verkiezen het zelfs boven boter. In Abyssinië eet men rhinocerosvleesch, de peccary en het wilde of muskuszwijn worden voor beter gehouden dan ons varkensvleesch en gebakken tapiervleesch zou zeer goed de plaats kunnen vervangen van onze beefsteaks. Onder al deze dieren bekleedt nogtans het varken in de eetbare schepping de eereplaats; want jong en volwassen, versch of gezouten, als vleesch of als spek, op welke wijze ook toebereid, ons allen, menschenkinderen is het varken ons welkom; en toch is zeker Amerikaansch dagbladschrijver ondankbaar genoeg geweest, om dit dier zijne gastronomische hoedanigheden te betwisten, waarbij hij beweerde dat alleen door het eten van varkensvleesch, de verschillende vormen van kliersiekten, waarmede het menschdom thans bezocht wordt, zijn in de wereld gekomen en dat varkensvleesch en scrofula met elkander in hetzelfde verband staan als oorzaak en uitwerksel.

(*Wordt vervolgd.*)

PUBLIEKE VERKOOP VAN EEN PAKHUIS.

Met referte aan onze vorige advertentie wordt bekend gemaakt dat **de publieke vendutie te Soerabaija**, van het PAKHUIS, vroeger geoccupeerd door de firma RUYL CRAMER & Co aldaar, alsnu bepaald is op *Vrijdag den 22sten April* eerstkomende, te tien ure, in het locaal zelf.

Alsmede zal alsdan verkocht worden de aanwezige KANTOOR-INVENTARIS en EENE ZEER GOEDE REISWAGEN.

De Liquidateurs der firma's
BATAVIA, DE WEERDT RUYL & Co en
6 *April* 1859. RUYL CRAMER & Co.
W. RUEB.
D. F. A. BAUDOIN.
(431) W. J. VAN DEN BROEK.

VENDUTIE.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat op *Zaturdag den 23sten April*, alsnog te *Podjok* zullen worden verkocht 771 STUKS voor 's lands dienst afgekeurde HOUTWERKEN, die op de veiling van den 9den dezer onverkocht zijn gebleven.

De Vendumeester te Grissee,
(433) W. CASTENS.

VERTREKK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO.

GEZAGVOERDER A. COUTERON.

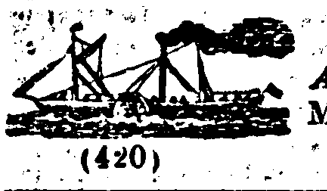

Vertrekt *Vrijdag den 15den April*, naar MAKASSER en de MOLUKKOS. Adres bij
(420) W. CORES DE VRIES.

STOOMVAART-DIENST

TUSSCHEN

SOERABAYA, SAMARANG EN BATAVIA.

Van SOERABAYA naar SAMARANG *den* 12 en 22*sten April* en 2, 12 en 22*sten Mei*.

Van SAMARANG naar BATAVIA, *den* 15 en 25*sten April* en 5, 15 en 25*sten Mei*.

Nadere informatiën, bij
(426) W. CORES DE VRIES.

Ter voorkoming van verwarringen, worden de belanghebbenden gewaarschuwd dat voortaan geene goederen in de stoomschepen van den ondergeteekende kunnen geladen worden, zoo dezelve niet voorzien zijn van duidelijke merken, en tevens de plaats van bestemming **op ieder stuk** niet met duidelijke letters bekend is gesteld geworden.

(441) W. CORES DE VRIES.

VERTREKK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN PASSAGE

DIRECT

VOOR BANDJARMASSING.

Wordt aangeboden met het Ned. Ind. barkschip

SALMA,

KAPITEIN J. G. H. ALTON TEUPKEN, om in den loop dezer maand van hier te vertrekken.

De Agenten,
(410) MOSSEMBEKKER & CO.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Om in de laatste helft dezer maand te vertrekken, wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsche barkschip

MARIA ELISA,

KAPITEIN VAN DER PUTTE,

varende eenen geexamineerden scheepsdocter.

Voor nadere informatien gelieve men zich te adresseeren aan

De Agenten,
(418) P. KERVEL & CO.

MR. CARTER.

CHIRURGIJN-DENTIST,

Is dagelijks te spreken in de *Gatottan*, in het huis naast den Heer VAN DEN DUNGEN. (437)

TE HUUR.

Om dadelijk te aanvaarden, het TOKO-LOKAAL, laatstelijk geoccupeerd door de firma BIJLEVELD & Co, te bevragen bij

SAMARANG. (444) MAC NEILL & CO.

TE HUUR.

EEN GESTOFFEERD BOVENHUIS.
Te bevragen, bij
(421) M. KOOSEN.

TE KOOP.

46,500 HOLLANDSCHE METZELSTEENEN, pas aangebragt per **MARIA ELISA**, bij
(436) P. KERVEL & CO.

PAS ONTVANGEN.

PUIKE DELTSCHE BOTER, ZOETEMELKSCHE, EDAMMER, LEIDSCHE, LIMBURGSCHE en ZWITZERSCHE KAZEN, GEROOKTE ZALM, LENGVISCH in blikken, ROOKWORST in reusel, MUSCADELROZIJNEN, DIVERSE KOEKEN in blik, BANKET en SUIKERWERK enz, enz.

(438) MOSSEMBEKKER & CO.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

TE SOERABAYA,

BROCHURES

PER MAIL AANGEBRAGT

MR. P. MIJER. Over het openstellen van kusthavens voor den algemeenen handel in Nederlandsch-Indie. . . . . *f* 2.—

J. D. KRUSEMAN. Het openstellen van havens op Java, Borneo en Sumatra. . . . . . . *f* 2.—

W. E. KROESEN en F. H. VAN VLISSINGEN. Cultuur en Industrie ondernemingen op Borneo. *f* 2.—

EMILE DE GIRARDIN. La guerre. . . . . „ 2.—
(434)

VERKRIJGBAAR

BIJ

MOSSEMBEKKER & CO.

Alle soorten van schrijfpapier, zwarte, roode en blaauwe inkt, ouwels, inktkokers, pennemessen, blanco-boeken, enveloppes, enz. (440)

PAS ONTVANGEN.

PUIKE HARING en ANCHIOVISCH.
(422) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

MOSSEMBEKKER & CO.

HEBBEN UITGEPAKT.

Toiletspiegels van verschillende grootten, *Bengaalsche Hoeden, Witte Broekenstoffen, Zijden Zakdoeken, Wollen dekens, Mail Koffers, Kamferhouten Koffers, Verlakte Presenteer-Bladen, Voeten bankjes, Porceleinen Thee-Kopjes* en *Schotels, Puike Manilla-Cigaren, enz.* (439)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Verandering van climaat en bovenal van drinkwater, die men bij verplaatsing veelal ondervindt, is dikwerf zeer gevaarlijk. Ten einde de nadeelige gevolgen te voorkomen, die hieruit zoo dikwerf voortspruiten is het volstrekt noodig zich van *Holloway's* vermaarde *Pillen* te voorzien. Het is boven allen twijfel verheven, dat bij alle gevallen waarin de maag en darmen door verandering van climaat, water of dieet of elke andere oorzaak, in wanorde waren, zij snel en zeker de veerkracht en regelmatige werking er van herstellen.

Reizigers in of bewoners van de alluviale districten van het Zuiden en Westen, vinden er een zeker geneesmiddel in voor galachtige aandoeningen en tusschenpoozende koortsen.

Verkrijgbaar à contant bij E. FUHRI & Co, te *Soerabaya*, tot de ondervolgende prijzen: (435)

DOOZEN PILLEN van *f* 1.— *f* 3.— en *f* 5.—
POTTEN ZALF „ „ 1.— „ 3.— en „ 5.—

EERSTE KWALITEIT POLITOER en SPIRITUS.

ONTVANGEN

(423) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

TE SOERABAYA.

Bij de ondergeteekenden is de inteekening gepend op het werk, getiteld:

Professor S. G. BLEEKRODE, **Nieuw Tijdschrift, gewijd aan alle vakken van volksvlijt, nijverheid, landbouw, mijnwezen, handel, spoorwegen, telegraphie en scheepvaart.**

Dit tijdschrift, dat van den aanvang van dit jaar in Nederland het licht ziet, zal in maandelijksche of twee maandelijksche afleveringen van drie of zes vel geregeld verschijnen.

De Inteekenprijs naar Nederlandsch Indie is, vooruit te betalen per jaar,

Per scheepsgelegenheid . . . . . *f* 10.—
Per mail . . . . „ 14.—

(396) E. FUHRI & C.

VERTREKKENDE PERSONEN.

W. F. VAN OMMEREN, naar Nederland. (428)

F. W. MULLER. (432)

SOERABAYA, den 14den April 1859.

Onder de verliezen, waarmede de ter deze stede gevestigde onderneming voor den op en afvoer van Gouvernements producten, langs de Kediriesche rivier, door tekortkomsten etc: bij de afleveringen te kampen heeft, behoort vooral het verongelukken van eenige der tot die onderneming behoorende praauwen, waardoor soms de waarde van geheele praauwladingen koffij ten laste van de onderneming komt.

Tot nu toe gebeurt dit geregeld alle jaren en hoewel men in gemoede overtuigd is, dat de ondernemer bij die gevallen het slagtoffer is van kwade practijken van de zijde der praauwvoerders, bleef de wijze waarop zij hun waar van de hand zetten, steeds onbekend.

Eenige weken geleden zijn wederom twee praauwen, tot die onderneming behoorende en met koffij beladen, gezonken; de ondernemer, ziende dat alle door hem met de onder zijn bereik staande middelen aangewende pogingen, om zoo wel soortgelijke ongelukken als de menigvuldige tekortkomsten bij de afleveringen voor te komen, vruchteloos bleven, riep ditmaal de hulp van de politie in, en hoe weinig verwachting bij in den aanvang ook daarvan koesterde, omdat het ook de politie bij een soortgelijk geval in 1858 niet is mogen gelukken achter de toedragt der zaak te komen is het de, wegens zijn onbegrensde dienstijver zoo zeer bekende schout OOSTERWEGHEL evenwel gelukt, om die bedriegers te ontmaskeren; naauwelijks toch heeft hij den draad daartoe in handen, of noch rust noch moeite ontzag hij zich, alvorens zij hunne misdaden bekenden. Dank zij dus zijne doeltreffende en wel gekozene middelen, waardoor het thans bewezen is, dat zij de onderwerpelijke twee praauwen met opzet tegen de in de rivier aanwezige boomstammen, hadden doen stooten en zinken, ten einde daardoor de door hun onderweg gepleegde diefstal van een gedeelte der lading, te dekken.

Blijkens de van 7 Maart ll. tot den 1sten April ll. van Palembang ontvangen berigten nopens den stand van zaken in de Lematang Oeloe (Palembang) werd ijverig voortgegaan met het insluiten der versterkte doessoen Djatie. Daarbij is evenwel veel vertraging ondervonden, doordien een groot aantal tot de expeditionaire troepen behoorende koelies tot het aanbrengen van vivres moesten gebezigd worden.

Voor de insluiting werden 4 wachtposten voldoende geacht en daartoe zoodanige emplacementen uitgekozen, dat zij met elkander in verbinding stonden en zich onderling beschermden, terwijl zij bovendien alle gemeenschap met die doeson beletten.

De hoofdpost van dien keten werd bereids den 10den Maart door 1 officier en 50 man bezet, en onmiddelijk daarna een aanvang gemaakt met de tweede, welke den 14den daaraanvolgenden gereed was.

Inmiddels werd Djatie voortdurend beschoten van uit Selawée en Moeara Seban. In verband met de steeds naauwere insluiting, waarvan de 3de post op den 17den voltooid was, en het doen van aanhoudende patrouilles in den omtrek, waarbij de vijand telkens verjaagd werd en verliezen leed, had een en ander ten gevolge, dat vele hoofden en muitelingen die plaats van lieverlede verlieten en hun getal op den 12den zoodoende reeds tot op 200 verminderd was.

Naarmate de insluiting hare voltooijing naderde, begon bij de muitelingen de vrees te vermeerderen om in onze handen te vallen.

Bovendien ontstonden onder hen oneenigheden over het onvoldoende der uitgedeelde levensmiddelen en werd op den 18den door die muitelingen een mislukte aanval op de wachtpost no. 3 gedaan, welke door den 2den luitenant A. C. H. Ahn. met kracht verdedigd werd.

Daarbij sneuvelde een, naar diens kleeding te oordeelen, voornaam muiteling, en bemagtigden wij bovendien 1 geweer en nog andere wapens en oorlogsbehoeften.

Ten gevolge van dit alles viel die doessoen eindelijk op den 19den Maart in onze handen, waarbij wij eenige lillas, geweren en lansen op den vlugtenden vijand buit maakten die bovendien eenige dooden en gekwetsten achter liet.

Intusschen was de majoor van den Bergh op den 13den hersteld van zijne bij den eersten aanval op Djatie beko-

den wonde, in het hoofdkwartier te Selawée teruggekeerd en nam deze, ten gevolge der overplaatsing van den luitenant kolonel Lammerée naar elders, het bevel der voor Djatie vereenigde expeditionaire troepen op zich.

Jav. Court.

NEDERLAND.

De treurige geschiedenis van den generaal G., die naar men verwacht, weldra voor het prov. geregtshof van Zuid-Holland zal behandeld worden, wekt zoo zeer de algemeene aandacht, dat wij meenen onzen lezers geen ondienst te doen, indien wij hun het volgende verhaal van de geheele toedragt der zaak mededeelen, zoo als ons die door eene vriendelijke hand, en naar wij meenen uit goede bronnen geput, is toegezonden.

Sedert vele jaren zou de generaal G. naauwe betrekkingen aangeknoopt hebben met mejufvr. Louisa E., die thans den leeftijd van 56 jaren heeft bereikt. Bij haar woonde een broeder, Jan E., die in December jl. zijn zestigsten verjaardag vierde, en van zijn pensioen leefde als onderofficier van de O.-J. artillerie. De generaal zou bij een eerste testament een zeker deel van zijn vermogen vermaakt hebben aan Louisa, doch later, op haar aandringen, bij een tweede testament haren broeder Jan tot legataris hebben gemaakt, ingeval Louisa vooraf mogt overlijden. In 1847 trok Louisa bovendien, 1/20 lot van de honderdduizend; de generaal ontving namens haar het bedrag van den gewonnen prijs, en zou het geld voor haar in dier voege beheerd hebben, dat het daarvoor gekochte geldswaardig papier, in een verzegeld paket, in bewaring van Louisa zelve werd gesteld, die te gelijker tijd een ander verzegeld paketje zou hebben ontvangen, hetwelk het testament van den generaal heette te bevatten. Op welke wijze dat geld beheerd werd, schijnt niet regt duidelijk te zijn; immers, terwijl het paket gesloten bleef, zou de generaal aan Louisa om de veertien dagen de som van *f* 10 uitgekeerd hebben. Op zekeren tijd zou evenwel Louisa, naar aanleiding van zekere gebeurtenissen, het paket geopend en toen bevonden hebben, dat er slechts zoo vele honderden aan geldswaardig papier aanwezig waren, als er duizenden behoorden te zijn. Daarover zou geschil ontstaan zijn, hetwelk echter zou zijn bijgelegd, doordien, naar de meening van Louisa, op nieuw de volle waarde in het paket zou zijn gesloten geworden. Toen echter zou de generaal op dit paket geschreven hebben: „Dit stuk behoort, bij overlijden, aan den generaal G."

In dezen stand moeten de relatien geweest zijn tusschen den generaal en Louisa. toen, op den 29sten Junij 1858, kort nadat hij ten haren huize geweest was, de vermicellisoep, die op tafel kwam, bij den eersten lepel die daarvan genuttigd werd, zoo onsmakelijk zou zijn bevonden, dat Louisa en haar broeder Jan ze niet nuttigden. Van die soep, later aan den boom vóór het huis uitgestort, moet gebruikt hebben de hond van den timmerman Nater, op den Zwartenweg, welke hond daarna, volgens getuigenis van zekere jufvrouw Bordewijk en van het kind van den timmerman Nater, zou zijn bezweken.

In de maand September daaraanvolgende zou de generaal aan Louisa een glas jenever geschonken hebben, haar aansporende om het te drinken, zeggende: dat zal je goed doen.„ Louisa moet dadelijk daarna zeer ongesteld zijn geworden, waarop eene verlamming harer ledematen volgde, die nog op dit oogenblik aanhoudt, en destijds door des geneesheer als de gevolgen van rhumatische stoffen werd aangemerkt.

Nadat de generaal eenige dagen vroeger aan Louisa een stuk leverworst zou hebben gebragt, waarvan hij zelf een gedeelte nuttigde, bragt hij een gelijk stuk (van ongeveer 1½ à 2 palmen lengte) op den 4den Januarij jl. Louisa zou hem gevraagd hebben: " Wilt gij er niet een stukje van proeven?„ waarop de generaal zou hebben geantwoord: " Neen, ik heb nog eenige nieuwjaarsvisites gemaakt, en wat Malaga gedronken; dat zou mij hinderen.„ Zoodra was niet de generaal heen gegaan, of Louisa 's broeder, Jan, sneed een stuk van de worst af en at dat op. Onder het eten zou Jan echter opgemerkt hebben dat de worst " een droogen en onangenamen smaak had.„ Louisa zelve, die sedert hare ziekte weinig eetlust had, proefde er naauwelijks van, terwijl zij een gedeelte in schijfjes sneed en die in azijn legde. Vier van deze schijfjes gaf zij aan haar loopmeisje, die ze echter niet nuttigde, maar ze, als versnapering, meênam voor hare moeder, de wed. van der Hounen, die na het gebruik onmiddelijk ziek werd, zoodat tot voor weinige dagen haar leven in gevaar was. Jan echter, die het grootste gedeelte had gebruikt, bezweek onder de vreeselijkste smarten, na 4 dagen lijdens, op Zaturdag den 8sten Januarij. Ofschoon reeds gedurende het lijden van Jan het vermoeden van vergiftiging was gerezen, schijnt dat vermoeden het allereerst tot maatregelen van onderzoek geleid te hebben door de omstandigheid dat het loopmeisje van Louisa — men zegt in tegenwoordigheid van den doctor en van ds. Zaalberg, die aan het sterfbed van den lijder geroepen was —binnen trad, en al snikkende verhaalde, " dat haar moeder ook zoo naar was geworden, net als Jan, dadelijk nadat zij de schijfjes wordt had gebruikt.„ Hoe het zij, de politie werd behoorlijk onderrigt en zij stelde, nog bij het leven van den ongelukkigen Jan, met lofwaardigen ijver een naauwkeurig onderzoek in. Als van zelf werd de aandacht het eerst gevestigd op de vermoedelijke oorzaak der vergiftiging: de worst, en van dáár op den gever, den generaal. Op raad van het openbaar gezag, deed Louisa een briefje schrijven aan den generaal, waarin hem werd medegedeeld dat er, ten haren huize, iets bijzonders was voorgevallen, weshalve zij hem verzocht dadelijk bij haar te komen. Dit briefje werd gebragt eerst aan des generaals woning; toen men het meisje, met de overbrenging belast, zeide dat de generaal niet te huis was, doch dat men hem, indien de zaak haast had, ten half één ure in de Witte Societeit zou kunnen vinden, werd, op dit uur, het briefje aan de societeit afgegeven.

De generaal kwam onmiddelijk, en stond plotseling, in hetzelfde vertrek waar de lijder lag, tegenover de politie.

In verzekerde bewaring genomen moet de generaal erkend hebben, dat hij leverworst bij den spekslager Kok had gekocht; ook dat hij in den zomer van 1858 zich rattekruid had aangeschaft bij den droogist in de Pooten, te 's Hage, de wed. A. H. van Stappershoef, waarvan hij toen een behoorlijk bewijs had afgegeven. *Hoe* evenwel het vergif in de worst zou zijn gekomen, moet hij aanvankelijk verklaard hebben niet te weten, daar hij de worst in den zak van zijn jas had gestoken en het rattekruid steeds in zijn vestzakje gebleven was. De bewijzen van schuld schenen, evenwel, van lieverlede zóó overtuigend te worden, of de zwaarte der schuld hem zoodanig te overstelpen, dat de generaal eindelijk, door den onvermoeiden ijver van justitie en politie in verwarring gebragt, tot bekentenis moet zijn gekomen. Hij zou toen erkend hebben de daad te hebben verrigt. Nadat hij namelijk de leverworst had gekocht, zou hij daarmede naar huis gegaan zijn, en vreezende door zijne huisgenooten verrast te worden, zich naar de bestekamer begeven en dáár in de beide einden van de worst het vergif gestopt hebben, door het met den vinger er in te duwen.

Toen Louisa voorts de twee paketten aan de justitie had overgelegd, en men den generaal vroeg of het paket, waarop stond: „dit stuk behoort, bij overlijden, aan den generaal G.," inhield de geldswaarde, die het, volgens Louisa's verklaring, moest bevatten, moet de generaal hebben geantwoord: „Och, ik zou die paketten maar in den kagchel smijten." Bij de opening zou het dan ook gebleken zijn, dat het eene paket, hetwelk *f* 4000 aan effecten moest bevatten, uit niets anders bestond dan uit vellen wit papier; terwijl het tweede paket, hetwelk geacht werd des generaals testament in te houden, zou bestaan hebben uit eene verzameling *lettres d'amour*, door Louisa, vele jaren geleden, tot den generaal gerigt.

Wij moeten hierbij voegen, dat de lijkschouwing van den overleden broeder van Louisa voldingend moet hebben bewezen, dat de man ten gevolge van vergiftiging door rattekruid was bezweken. De maag o.a. moet, als een stuk laken door de mot, door de werking van het gif geheel zijn weggevreten.

Zie hier, naar wij vernemen, in hoofdzaak de toedragt der zaak. Er komen natuurlijk nog vele neven-omstandigheden bij, die uit de instructie zijn geresulteerd over de vergiftiging zelve, die echter geen nieuw licht verspreiden en waarvan ons ook de feiten niet met zoodanige zekerheid zijn bekend geworden, dat wij ze aan het publiek durven mededeelen.

FRANKRIJK.

Z. M. de keizer der Franschen heeft den 7den Februarij op de gebruikelijke wijze de kamers met eene troonrede geopend. Zij luidt als volgt:

Mijne Heeren de Senatoren en Afgevaardigden!

Gij weet dat ik reeds sedert 6 jaren getracht heb de rijkdommen van het land te ontwikkelen, de binnenlandsche oneenigheden uit te roeijen en het prestige van de kroon te verheffen. Intusschen komt er bij tusschenpoozen, te midden van de kalmte en den algemeenen voorspoed, eene onbestemde agitatie, waarvan men zich geen rekenschap weet te geven. Die agitatie maakt zich weldra van de gemoederen meester en schokt het algemeen vertrouwen. Ik betreur die periodieke moedeloosheid zonder dat ik er mij echter over verwonder. In eene maatschappij als de onze, welke zoovele omwentelingen heeft ondergaan, is het de tijd alleen, die het volledig vertrouwen kan doen herleven en aan de gemoederen de oude vastheid hergeven. De bezorgdheid, die zich in de laatste dagen openbaarde wekt te regt verwondering; want zij getuigt van te veel wantrouwen in Frankrijks magt en men schijnt te twijfelen aan de gematigdheid, waarvan ik zoo vele bewijzen gaf. Gelukkig is het groote deel van het volk niet voor die indrukken vatbaar. Ik acht het bij deze gelegenheid mijn pligt om nogmaals datgene duidelijk te maken wat men schijnt vergeten te hebben. Hoedanig toch was bij voortduring mijne staatkunde? Europa gerust te stellen, Frankrijk te handhaven in den hoogen rang dien het verdient in te nemen; het bondgenootschap met Engeland meer en meer te bevestigen; de vriendschap en de eensgezindheid met de mogendheden zoodanig te regelen, als met den aard harer inzigten en hare handelingen jegens Frankrijk overeenkomt.

Zoo heb ik den dag voor mijne derde verkiezing, te Bordeaux verklaard, "het keizerrijk is de vrede." daarmede bewijzende dat wanneer de erfgenaam van Napoleon op den troon steeg, hij niet het tijdperk van veroveringen vernieuwde, maar daarmede den vrede zoude inwijden, die alleen zou kunnen worden verstoord, door de verdediging van groote nationale belangen. Wat het verbond met Engeland aanbelangt, ik heb met volharding getracht het te bestendigen en vind daarin bij de koningin van Engeland eene medewerking, waarin ik mij verheug: gelijke medewerking vind ik bij Engelands groote staatsmannen. Om dat doel te bereiken, heb ik alle herinneringen, die verbittering konden wekken, onderdrukt, even als de lasterlijke aanvallen en de nationale vooroordeelen in mijn eigen land. Dat verbond heeft reeds zijne vruchten gedragen. Frankrijk en Engeland hebben gemeenschappelijk een onverwelkbaren roem in het Oosten behaald. Daarna hebben zij in een ander werelddeel een onmetelijk rijk voor de beschaving, den vooruitgang en de Christelijke godsdienst geopend. Sedert het sluiten van den vrede getuigt de aard der betrekkingen ook tusschen Frankrijk en Rusland van veel hartelijkheid, en kan ik mij gelukwenschen, dat er steeds tusschen beiden op alle punten eenstemmigheid bestaat.

De betrekkingen met Pruissen getuigen van wederzijdsche welwillenheid. Ik zeg het daarentegen met leedwezen, dat het kabinet van Weenen met het mijne, dikwerf in geschil verkeert nopens kwestien van groot belang.

Er behoorde eene groote mate van verzoeningsgezindheid toe om die kwestien in der minne bij te leggen, getuige de reorganisatie der Donau-Vorstendommen, die niet dan met vele moeijelijkheden tot stand gebragt is.

Indien men nu de vraag oppert, welk belang Frankrijk in verre gewesten heeft, dan antwoord ik, dat Frankrijks belangen overal in het spel zijn, waar wij het goed regt en de beginselen der beschaving moeten doen gelden. Het is derhalve niets buitengewoons, wanneer Frankrijk zich naauwer aan Piemont heeft aangesloten, dat gedurende den jongsten oorlog zich zoo veel opofferingen getroostte, eene zoo getrouwe staatkunde volgde en gedurende den vrede eene gelukkige verbindtenis sloot tusschen mijn neef en de dochter des konings. Die toenadering tusschen Frankrijk en Piemont is dus niet het gevolg van geheime beweegredenen, maar het natuurlijk resultaat van de overeenstemming der belangen van beide landen, en van de vriendschap die hunne vorsten elkander toedragen.

Sedert eenigen tijd verkeert Italie in een abnormalen toestand, daar de openbare orde er slechts door vreemde troepen kon worden gehandhaafd. Die stand van zaken verontrust de Europesche diplomatie niet ten onregte.

Er bestaan daarom evenwel geen voldoende redenen om aan een oorlog te gelooven. Mogen sommigen ook zonder genoegzamen grond den oorlog vurig wenschen en weer anderen in overdreven angst gevaren in eene nieuwe coalitie tegen Frankrijk zien, ik zelf blijf onwrikbaar op den weg, dien wet, regtvaardigheid en s' lands eer mij voorschrijven. Mijne regering zal zich noch laten medeslepen, noch vrees laten aanjagen, vermits mijne staatkunde noch uitdagend noch kleinmoedig is. Verre zij dus van ons alle vrees, verre alle ongemotiveerd wantrouwen en moedeloosheid. Ik hoop dat de vrede niet verstoord zal worden. Herneemt dus, mijne heeren! met kalmte uwe werkzaamheden. Ik heb u openhartig Frankrijks betrekkingen met het buitenland blootgelegd.

Al hetgeen ik gedaan heb, zoowel ten opsigte van de binnen als buitenlandsche aangelegenheden, zal u overigens doen blijken, dat mijne staatkunde nimmer opgehouden heeft standvastig, maar tevens verzoenend te zijn. Ik reken derhalve op uw aller ondersteuning. Gij weet, dat persoonlijke eerzucht en eene laakbare baatzucht mijne daden nimmer bestuurd hebben. Iemand, die als ik, ondersteund door de volkstem, den troon bestegen heb, is door zijne verantwoordelijkheid verheven boven de lage sfeer, waar slechts geringe belangen zich doen gelden. Ik heb tot eenige beweegreden, tot eenige regters: God, mijn geweten en de nakomelingschap.

— Bij de plaathandelaars is eene kaart van Europa in 1860 te koop gesteld. Zij voert een schild met een kruis en daaronder de woorden *in hoc signo vinces* (door dit teeken zult gij overwinnen). In deze omwerking der kaart van Europa behoudt Frankrijk zijne grenzen. Sardinie bekomt Lombardije en Venetie, Oostenrijk ontvangt tot schadeloosstelling Egypte, Napels neemt bezit van Tunis, enz.

INGEZONDEN STUKKEN.

EENE TIJGERJAGT IN DE WOUDEN VAN KEDIRIE.

(*Vervolg.*)

Met die gulle hartelijkheid, waarmede zijn geheel aanzijn doordrongen was, verzocht hij mij eene wijle plaats te nemen, terwijl hij er bijvoegde: „ik zie aan uwe oogen „dat gij zoekt, wie er nog al zoo meer van de partij zal „zijn: bespaar die moeite, ik verwacht niemand meer."

„Wanneer ons gezelschap te talrijk is ontaardt onze „jagt gewoonlijk in een plaisiertogtje en waarlijk ditmaal „mag zulks niet plaats hebben.

„Ook verzoek ik u vriendelijk geen schot te laten op „pauw noch boschkip, op hert noch varken; ons doel „moet zich geheel en al uitstrekken den tijger te dooden, „die zich niet ontziet, sedert eenige dagen mijne geliefkoosde dessa te verontrusten." — Ik nam plaats, onwilekeurig glimlaghende over de verkeerde uitlegging, die de Luitenant gaf aan het ronddwalen mijner blikken, die vlugtig het terrein hadden opgenomen, welk onderzoek mij de overtuiging gaf, dat men bezig was met *Wajang orang* te spelen. Wetende dat hij dit spel hartstogtelijk beminde, gaf ik mijne bevreemding te kennen, dat hij er toe kon besluiten, dat genoegen vaarwel te zeggen; ik had er haast bijgevoegd en dat voorzeker bekoorlijk gezelschap te verlaten, want mijn oog had in den spiegel een groot schutsel ontdekt, hetwelk ik den rug toekeerde, langs hetwelk nu en dan een lieftallig kopje nieuwsgierig op zijde gluurde met oogen, die uitdrukking genoeg hadden, ten einde een Europeesch hart te ontroeren!

Niets wat meer invloed op sommige karakters uitoefent, dan de gesteldheid van het weder: ik bevond mij zoo geheel en al onder den indruk van de liefelijke maneschijn en de duizende fonkelende sterren, die aan het onmetelijk luchtruim prijkten, dat ik alle mijne redeneerkunde te hulp riep, ten einde ons vertrek nog eenige uren te verschuiven: waarom zoude ik het ontkennen, in den spiegel voor mij, zag ik een achttal allerliefste gezigtjes boven het beschutsel uitsteken, waarmede ik bepaald liever kennis gemaakt had, dan met het grimmige boosaardige gelaat van den tijger, die wij zouden gaan opsoeken. — Doch de Luitenant, wien gewoonlijk niets ontging, scheen ook opmerkzaam geworden te zijn hetgeen achter mijnen rug voorviel: hij gaf het bevel zijne buksen in den wagen te brengen en weldra rolde dezelve met eene vervaarlijke snelheid met ons voort.

In den koetsier die de paarden mende, de jongens, die achter opstonden en een tiental ruiters, die met flambouwen in de hand voor achter en op zijde reden, herkende ik weldra de beste manschappen zijner Pradjoerits, die gaarne voor een glimlach van goedkeuring hun leven voor den Luitenant prijs gaven.

Wij hadden weldra Djambeam bereikt, alwaar men van onze komst verwittigd scheen, ten minste, toen het

rijtuig stil hield kwam men oogenblikkelijk aandragen met allerlei ververschingen.

Wij verwisselden den wagen met eene chais die beter geschikt was voor den ongebaanden weg, dien wij spoedig zouden inslaan: de ruiters voorzagen zich van versche flambouwen en weldra links afslaande ging het wederom op nieuw voorwaarts.

Wij hadden de koffijtuinen bereikt, terwijl geheele troepen wilde varkens op onze nadering uiteenstoven en regts en links een heenkomen zochten, zoodat de zwarte slingerapen in hunnen slaap gestoord op de takken der atapboomen een vervaarlijk geschreeuw aanhieven, toen eensklaps het rad onzer bendi in aanraking kwam met een enorm brok hout, hetwelk in de schaduw van den pagger lag, zoodat dezelve omsloeg en derzelver inhoud over de omheining in de koffijtuin te regt kwam. — Ik viel met den neus in het zand, terwijl allerlei projectielen mij om de ooren vlogen, tot de zilveren betel-doos toe, die mij zoo onzacht op het hoofd viel, dat ik ter naauwernood eene kreet van smart onderdrukte.

De Luitenant, die zich volstrekt niet had bezeerd, schaterde het uit van het lagchen dat niet weinig vermeerderde, toen ik met een scheef gezigt, van kwalijk verborgene pijn, voor den dag kwam.

Alhoewel niet van harte, lachte ik echter mede, het beste wat ik doen kon, ten einde dien lachlust te doen bedaren.

Onze paarden hadden uit eigene beweging stil gehouden, toen die grap plaats greep en nadat men zich overtuigd had, er niets gebroken was, vervolgden wij onzen weg. Aan het einde der koffij-tuinen stonden de wagens, waarven ik reeds melding gemaakt heb, ten einde ons boschwaarts te voeren.

De morgen brak intusschen aan: men hoorde van alle kanten het gekraai der ontwakende boschhanen, nu en dan afgewisseld door het onaangename geschreeuw der paauwen, die bij troepen van 20 à 30 stuks zich somwijlen bijeenverzamelden.

Voor den nieuweling is het waarlijk een vreemd gevoel van onbestendige ongerustheid, wanneer hij dat span karbauwen, waardoor hij wordt voortgetrokken in het hooge riet ziet verdwijnen, zoodat alles voor hunne geweldige pogingen buigt, kraakt en breekt en in weerwil van struik en heester het logge gevaarte zich eenen weg baant door de ruwste wildernis, dewelke, zóóver als de horisont reikt, zich aan zijne blikken vertoont, als een onherbergzaam oord, hetwelk maar weinig door eenen menschelijken voet betreden wordt. — Nu en dan wisselt het hoog opgeschotene riet zich af met uitgestrekte vlakten, door welig gras begroeid, van eene zoodanige lengte, dat het den voetganger aan den hals reikt. — Hier en daar vormen afzonderlijke groepen boomen lommerrijke plaatsen, alwaar het hert zoo gaarne toeft, wanneer de zon de vinnige stralen loodregt ter neder schiet! In weerwil een paar herten met hun heerlijk breedgetakte hoornen, onder geweldige sprongen zich een doortogt baanden door struik en heester, bleven wij echter aan de afspraak getrouw, alhoewel ik niet kon nalaten met mijne buks dat edel wild natewijzen.

Weldra hadden wij de plaats bereikt, alwaar de tijger, dien wij zochten, verondersteld werd zich optehouden: het was een zeer lommerrijk oord, in de nabijheid eener kleine beek, alwaar wij spoedig kenbare teekenen vonden, dat hij aldaar gewoon was zijnen dorst te lesschen.

Het duurde dan ook niet lang of wij hoorden een dof gebrul, het hooge riet bewoog zich geweldig heen en weder, terwijl een koningstijger van de grootste soort, als een pijl zoo snel, met eenen vervaarlijken sprong, zich uit de voeten zocht te maken. — Er viel een schot, alvorens ik er nog aan dacht om aan te leggen en met de lans in de hand, gevolgd door eenige der zijnen, wierp Djojo Admodjo zich van den wagen, ten einde zijnen verschrikkelijken vijand onder de oogen te zien.

Gehoor gevende aan de begeerte hem in dien ongelijken strijd op zijde te staan, volgde ik zijn voorbeeld, doch tot mijne niet geringe gerustetelling, kwam de Luitenant mij weldra te gemoet, met de tijding, dat de tijger, alhoewel gekwetst het hazenpad gekozen had. — Lang kruisten wij nog rond op die plaats, onderzochten naauwkeurig de plek, alwaar het ondier nog zoo even had gerust, doch al hoewel hier en daar het gras geverwd was met zijn bloed kregen wij de overtuiging, dat hij had weten te ontkomen.

Het onverschrokkene gedrag van den Luitenant herinnerde mij een dergelijk voorval van zijnen, geen gevaar kennenden moed.

Bijna de geheele Europeesche bevolking, van Kedirie was op de been, ten einde een koningstijger te zien vechten met eenen buffel; men verdrong zich om een soort van bamboezen hok, waarboven de Luitenant zich bevond, ten einde op alles een waakzaam oog te houden. — Door allerlei prikkelende en sarrende middelen werd de buffel woedend gemaakt, zoodat het schuim hem uit den bek liep en hij van razernij de aarde met zijne hoornen omwoelde: op een gegeven teeken werd de deur van het tijgerhok opengeschoven en met oogen die vuurstralen schoten, terwijl de met vreesselijke tanden gewapende muil zich opensperde, vertoonde zich de tijger aan den ingang: op het gezigt van den buffel die instinctmatig front naar den tijger maakte, gereed, hem de kracht zijner horens te doen gevoelen, strekte deze eene wijle zijne verschrikkelijke klaauwen, als of hij den sprong zoude wagen, doch zonder zich een oogenblik te bedenken retireerde hij in zijn hok en scheen dit maal zijnen laffen aard niet te willen verloochenen. — Doch een wel aangebragt vuur verdreef hem weldra uit zijne enge woning: een ieder dacht nu het oogenblik gekomen, waarop hij den buffel zoude bespringen, doch de tijger vloog met een ijzingverwekkend gebrul over zijnen tegenstander en hechtte zich met zijne scherpe klaauwen aan den bamboezen pagger, dien hij met de vlugheid van eene kat begon te beklauteren. — Met het aangezicht tegen de omheining geleund, had ik tot nog toe iedere beweging dier, in woede ontstokene, dieren bespied doch mij herinnerende, hoe zwak daar boven het hok was afgesloten, deinsde ik bleek van schrik en ontsteltenis achteruit. — Het scheen dat een ieder mijne meening deelde, want het gedrang der vliedenden was zóó geweldig dat ik struikelde, viel en als het ware onder de voeten werd vertrapt: ik deed dan ook geene poging meer om optestaan ten einde te vlugten, doch niet zonder huivering zag ik den tijger bijna zijn doel bereiken: hij had het bovenste gedeelte beklommen, terwijl zijn kop en één zijner klaauwen reeds naar buiten was gewrongen. — Zij die zich daar boven bevonden namen hals over kop de vlugt naar beneden, behalve onze Djojo Admodjo. Slechts met een stuk bamboes gewapend, sloeg hij den tijger daarmede zoodanig op den kop, dat hetzelve aan splinters vloog: toen zag ik hem met den blooten voet, het ondier naar beneden trappen, zoodat het dan ook werkelijk zich losliet en met eene draaijende beweging naar beneden tuimelde en toevallig teregt kwam op den rug van den buffel, in wiens vleesch, hij dan ook onmiddelijk zijne scherpe klaauwen sloeg. Onder het uiten van een loeijend gebrul wierp deze zich bliksemsnel ter aarde, ten einde den tijger onder zijn gewigt te verpletteren, doch met kattensluwheid voorkwam hij dit gevaar, door op den grond te springen.

Op het oogenblik dat de buffel zich oprigtte sloeg de tijger met beide klaauwen hem op den kop, zoodat het laauwe bloed met stralen uit de diepe wonden gudste en het lillend vel met lappen naar beneden hing. Het was een ijzingwekkende aanblik! — Doch de buffel had zich ten volle opgerigt en stortte met dien bloedenden misvormden kop, met zulk een geweld op zijnen verraderlijken vijand in, dat de bamboezen omheining kraakte; zóó krachtig sloeg hij den tijger regts en links met zijne vreesselijke hoornen, dat ik duidelijk zag, hoe er stukken afvlogen van zijne schrikverwekkende slagtanden en akelig toegetakeld kroop het fel geteisterde ondier, langs den grond en ontkwam voor eene wijle alleen eenen wissen dood, omdat men den ingang opende van zijn hok, waarin hij dan ook onmiddelijk zich verschool. — Het gevecht was afgeloopen en de buffel werd als overwinnaar begroet, doch niemand waagde het, dat anders zóó mak beest te naderen zelfs in geene acht dagen, zoo hevig was hetzelve in woede ontstoken.

Het tijgerhok werd intusschen gebragt naar het midden van het grootste plein, door prachtige eeuwen heugende waringie-boomen omzoomd: duizende lansdragende javanen sloten, onder de leiding van den Luitenant, eenen wijden kring om hetzelve, terwijl eene doodsche stilte ieders aandacht te kennen gaf.

(Vervolg en slot hierna.)

Mijnheer de Redacteur!

Het is eene algemeen bekende waarheid dat in en bij eene volkrijke plaats het eene eerste behoefte is om overal eene zoo onbelemmerd mogelijke gemeenschap te doen plaats hebben, en dat alles wat daaraan op eenigerhande wijze hindernis kan toebrengen behoort te worden uit den geruimd of de daarstelling daarvan moet worden voorgekomen.

Dat het Bestuur dezer plaats daarvan ten allen tijde is overtuigd geweest toont ons de werkelijk fraaije onlangs aangelegde weg langs de Oostzijde van de Kaliemaas alhier, welks nut voorshands wel is waar niet kan opwegen tegen de kosten daaraan besteed, doch welke weg voorzeker langzamerhand eene uitbreiding der plaats aan de Oostzijde der rivier zal uitlokken en dan aan zijne bestemming beantwoorden.

Verwondering moet het dus baren dat er tot dus verre zoo weinig acht wordt geslagen op de bevordering van het verkeer te water langs de rivier in eene opwaartsche rigting, en dat dit verkeer zoo gebrekkig blijft, niet door plaatselijke gesteldheid, maar door hinderpalen, die aanhoudend en door ieder hetzelve in den weg worden gelegd.

Ik bedoel hier het pad, bestemd voor het optrekken van praauwen en andere vaartuigen, waar van het minste ongerief, daardoor te weeg gebragt, bestaat in oponthoud, maar dat daarenboven vooral bij sterken afloop van water aanleiding geeft tot terugdrijven, overzwaaijen en aanloopen van vaartuigen en de positie van opvarenden in tambangans soms tamelijk gevaarlijk maakt.

Op den wal, bergen van steenkolen, klip en andere steenen voor huisbouw, balken, oude stoomketels, op den wal gehaalde tambangans, laad en lostoestellen; langs den wal, zeilvaartuigen met staande masten, die daar soms een paar dagen zonder doel liggen en eene permanente ligplaats van kruis en laadbooten, — ziedaar de hinderpalen, waarvan een opvarende langs de rivier altijd eene of meerdere ontmoet, en die wat de vaartuigen betreft bij eenige orde en toezigt konden worden vermeden, omdat er aan de overzijde der rivier overvloed van plaats is, terwijl bovendien, wat de voorwerpen op den wal betreft, het wel geen betoog zal behoeven dat een publieke weg geene bergplaats en geen pakhuis is.

Wat echter de kroon op alles zet is een planken getimmerte, voor eenige dagen daargesteld voor de waterfabriek, met het klaarblijkelijk doel om de passage langs de rivier te versperren, waarschijnlijk om bij het waterscheppen van wege die onderneming, niet gestoord te worden, en waardoor alle mogelijkheid van doortogt is benomen Hoe moeten nu de talrijke particuliere en ook landsvaartuigen, wier bestemming boven dat punt ligt, het maken om hunnen weg te vervolgen?

Het vestigen van de aandacht der bevoegde authoriteit op dit punt is het doel van dit mijn schrijven, waarvan ik beleefdelijk opname in uw blad verzoek.

Ik wil hier nog slechts bijvoegen dat bij de toepassing van orde en toezigt, welke uitdrukking ik zoo even bezigde, het mede wenschelijk zoude zijn, dat als vaste ligplaats van tambangans, die voor het publiek beschikbaar worden gesteld werd aangewezen het punt waar de *Werfstraat* op de *Kaliemaas* uitloopt.

Een bewaarder der Kaliemaas.

(Redactie.)

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 23 *Februarij.*

De staatkundige gezigteinder is nog meer bewolkt als bij het vertrek van de vorige mail, ten minste de onzekerheid omtrent de al of niet vredelievende ontknooping der bestaande verwikkelingen is onveranderd gebleven, waardoor aller aandacht hierop meer en meer gespannen blijft en de goederen-handel merkbaar wordt belemmerd, terwijl het bij sommige artikelen, b. v. *Suiker* reeds een' nadeeligen invloed op de waarde heeft uitgeoefend. Alleen *Huiden* maken hierop eene uitzondering. Dit artikel schijnt meer de attentie te trekken en vindt toenemende vraag; zijnde daarvan in de vorige week verscheidene partijen tot zeer vaste prijzen verhandeld.

Men verliest zich voortdurend in de meest uiteenloopende gissingen omtrent het einde van deze pijnlijke onzekerheid en oppert daarbij reeds de vraag, wat voor den handel de gevolgen zullen zijn, indien het tusschen Frankrijk en Oostenrijk tot een oorlog mogt komen. Ondertusschen blijven de houders van koloniale producten vast gestemd.

AMSTERDAM, 23 *Februarij.*

Koffij. Goed prijshoudend, zonder belangrijken handel. Uit de eerste hand werden c. 2000 bn. *Java*, per *Doggersbank* tot geheimen prijs aan één huis afgedaan, alsmede 2000 bn. per d°. tot 34 c. Van Batavia zijn per *Schoon Verbond* 2119 bn. voor particulieren gearriveerd.

De aankondiging der voorjaars-veiling bij de N. H. M. op 30 Maart, bestaande uit 433,224 balen, heeft geen invloed gehad, als beantwoordende aan de algemeene verwachting, en ofschoon hier en daar welligt eene enkele ceel $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ c. minder te koop zoude zijn, blijft de prijs van goed ordinair *Java* $34\frac{1}{2}$ c.

Suiker. *Ruwe.* Genoegzaam zonder omzettingen van eenige beteekenis, is het artikel sedert 14 dagen langzaam teruggegaan, zoodat thans tot *f* 1 onder Nov.-prijzen koopers schaars zouden te vinden zijn. De verkoopen in de eerste hand bepaalden zich tot 990 kn. bruin *Havana* No. $9\frac{1}{2}$ à *f* $34\frac{1}{2}$ en 230 kr. *Java* No. 12 per *Schoon Verbond* à *f* $36\frac{1}{4}$, welke verkoopen voor eenige dagen plaats vonden en welke prijzen thans niet meer zouden te bereiken zijn. De taxatien, door de N. H. M.-veiling uitgegeven, zijn nominaal November-prijzen; over den vermoedelijken afloop is onder de tegenwoordige omstandigheden echter niet te oordeelen. *Surinaamsch* is mede *f* $1\frac{1}{2}$ teruggegaan en werden daarvan circa 500 vaten verkocht bruin tot ord geel *f* 28 à $32\frac{1}{2}$.

Thee met matigen handel tot zeer ferme prijzen; ordinaire *Chinesche Congo* wordt tot 80 c. te vergeefs gezocht, er is niet onder 82 c. te koop. Ook *Java Congo* is moeijelijk nog tot 75 c. te vinden.

Rijst. Naar ongepelde soorten was meer vraag; uit de 1ste hand werden afgedaan 5060 bn. ongepelde *Java* Rijst (met dop), aangebragt van Soerabaya per het schip *Creole*, tot *f* $5\frac{3}{4}$, alsmede 4220 b. ordinaire ongepelde *Tafel* Rijst, aangevoerd per het schip *Kaap Hoorn*, tot *f* $7\frac{1}{2}$. In gepelde soorten was eenige meerdere vraag, doch de prijzen zijn steeds gedrukt en buiten verhouding der ongepelde soorten. Men noteert:

	Gepelde.	Ongepelde.
Arracan . . .	*f* $6\frac{1}{4}$ à *f* $6\frac{3}{4}$	*f* 5 à *f* $5\frac{1}{4}$
Rangoon . . .	„ $6\frac{1}{4}$ „ „ $6\frac{1}{2}$	„ 5 „ „ $5\frac{1}{4}$
Java	„ 7 „ „ 8	„ $6\frac{1}{2}$ „ „ $7\frac{1}{2}$
Tafel	„ 10 „ „ $11\frac{1}{2}$	„ $7\frac{1}{2}$ „ „ $9\frac{1}{2}$

Specerijen met weinig omgang; Noten No. 1 uit de laatste veiling 117 à 118 c.; No. 2, 104 à 106 c., No. 363 c. Foelie 92 à 93 c.; voor Nagelen No. 1, laatste veiling, is 26 c. betaald.

In *Java* **Tabak** ging niets om dan hetgeen verkocht werd in de heden gehouden veilingen, waarvan de afloop is als volgt:

Eerste veiling van 2427 pakk. *Java*, als: 376 hoofdm. *Nicot*, verkocht tot 27 à 135 c., dooreen ca. 75 c.; 672 dito TR/K, verk. tot $18\frac{1}{2}$ à 120 c. dooreen 53 c.; 88 dito J. verk. tot 21 à $23\frac{1}{2}$ c., dooreen $22\frac{1}{4}$ c.; 397 dito (merk driehoek), verk. tot $14\frac{1}{2}$ à $92\frac{1}{2}$ c., dooreen $37\frac{1}{2}$ c.; 682 dito JM/MS, verk. tot $10\frac{1}{2}$ à 29 c., dooreen $19\frac{1}{4}$ c.; 171 dito WG *Malang* /J. verk. tot $16\frac{1}{2}$ à 48 c., dooreen 28 c.; 41 dito DMVO/MR verk. tot $17\frac{1}{2}$ c.

Tweede veiling: 204 p. *Carmen* verkocht tot 45 à 74 c., dooreen $57\frac{1}{2}$ c; 41 dito *Zuid-Amerika* verkocht tot 25 c.; 3 v. *Virginy* verkocht tot $20\frac{3}{4}$ c.

Derde veiling: 240,000 *Manilla* Sigaren, *Havana* fatsoen. gedeeltelijk verkocht en opgeh. tot *f* 25 à 29 de 1000 stuks; 230 000 dito, verk. tot *f* 22 à 25 de 1000 st.; 57,500 dito, uit de hand verkocht.

Vierde veiling: 124 p. *Java*, 2 koopen verkocht van $19\frac{1}{4}$ à 26 c., 8 koopen opgeh. van 18 à 36 c.; 8 p. *Embalema*, verk. à $32\frac{1}{2}$ c.; 5 p. *Carmen*, verk. à 33 c.; 24 cer. *St. Domingo*, 1 kav. verk. à $27\frac{1}{2}$, 1 kav. opgeh. à 27 c.; 16 v. *Virginy*, opgeh. 55 á 66 c.

Vijfde Veiling: 141 p. *Manilla Visayas*, 23 kav. verk. van $48\frac{1}{2}$ á $81\frac{1}{2}$ c., 8 kav. opgeh. van 50 á 80 c., 12 p. *Manilla Cagayan* verk. van 60 á $79\frac{1}{2}$ c.

Zesde Veiling: 91,500 st. 2a. superior 1857 *Havana* fatsoen *Manilla* Sigaren en 191,500 dito dito dito *Cortado*, 4 koopen verk. van *f* $25\frac{1}{4}$ á $30\frac{1}{4}$ en 24 koopen opgeh. van *f* 22 tot $30\frac{1}{4}$.

Zevende Veiling: 144 kan. *Varinas Tabak* verk. van $48\frac{1}{2}$ á 55 c., 41 p. *Porto Rico* verk. van $21\frac{1}{2}$ á $28\frac{1}{2}$ c. en 3 v. *Virginy* verk. à 19 c.

Achtste Veiling: 116,000 2a. superior 1854 *Cortado Manilla* Sigaren, verkocht van *f* 20 á $21\frac{1}{2}$.

Katoen. In eene iets williger stemming. De handel moest zich echter door gebrek aan disponibele partijen tot slechts 150 bn. *Noord-Amerikaansche* bepalen, benevens 40 bn. *Oost-Indisch*, waarvoor iets hoogere prijzen werden bedongen.

Huiden. De stemming voor *West-Ind* soorten blijft vast, in afwachting der aangekondigde publieke veilingen en inschrijvingen, waren de omzettingen echter onbeduidend. Van *Buffel*-huiden werden 1890 st., ex *Verden* en 650 st., ex *Doggersbank*, voor export afgedaan, de te hooge vorderingen der houders beletten daarin grootere omzettingen. 2300 stuks *Java Runder-*, ex *Beatrix*, vonden tot geheimen prijs nemers. Aangevoerd per *Petronella Catharina* 2624 *Runder* huiden, per *Schoon Verbond* 268 *Buffel*-huiden en 2598 div., en per *Australie* 787 stuks *Runder-*, In veiling zijn ver-

kocht 766 stuks beschadigde *Oost-Ind. Runder*-Huiden van 20 à 36 1/2 c. en 960 stuks dito *dito Buffel*-Huiden van 10 1/2 à 20 c., zijnde zeer vaste prijzen.

Van *Java* **Indigo** vonden slechts kleinigheden voor behoeften tot onveranderde prijzen koopers.

In **Cochenille** is niets voorgevallen.

Banca **Tin** varieerde sedert onze vorige weder van ƒ 78 tot ƒ 79, waartoe een paar ceelen werden omgezet, terwijl men thans op laatstgenoemden prijs houdt.

Arak. De omzettingen sedert onze vorige bestaan in 100 legg. *Soerabaya* ex *Bonigbrj*, en 120 legg *dito* ex *Aa borg*.

De betaalde prijzen bleven geheim, doch zijn naar men ons verzekert iets boven de ƒ 100.

Zeetijdingen.

Brouwershaven

Aangekomen.

8 Febr. *Soerabaya*, Swarts, van Batavia; *Hollands Trouw*, Keuker, van dito; *Vriendschap*, Huys, van dito — 11 Febr. *Josepha Louisa*, Nap, van dito. — 12 Febr. *Euterpe*, Kuipers, van dito; *Golden Rule*, Maijo, van dito. — 13 Febr. *Bienkorf*, Vogelenzang, van dito.

Vertrokken.

8 Febr. *Wieland*, Osterman, naar New-York; *Tuisko*, Danneman, naar dito.

Zeilklaar.

24 Febr. *President Rom*, Ulrich, naar Batavia; *Joan*, Laseur, naar dito; *Duisburg*, Wiegman, naar New-York.

Hellevoetsluis

Aangekomen.

8 Febr. *Wabema*, Doty, van New-York — 12 Febr. *Proteus*, Kikkert, van Batavia; *Ruijerwaard*, Bruigom, van dito. — 15 Febr. *Ell.da*, Goldberson, van dito. — 16 Febr *Lind*, Petersen, van Aux-Cayes. — 17 Febr. *Sophia Elisabeth*, van der Hoef, van New-York.

Vertrokken.

8 Febr. *Johann Lange*, Lemke, naar New-Orleans. — 9 Febr. *Edouard*, Wieting, naar dito; *Ernte*, Oelrich, naar Valparaiso; *Reliance*, Irvine, naar Boston; *Ceres*, Meuldijk, naar Havana. — 13 Febr. *Joseph Clark*, Kayser, naar New-Orleans.

Zeilklaar.

24 Febr. *Factory*, Jansen, naar Batavia; *Eugenie*, Bargman, naar dito; *Robertus Henricus*, Mulder, naar Singapore via Hartlepool; *Padang*, Zwart, naar Singapore via Cardiff; *Wilhelmine*, Ihnen, naar Melbourne (via Newport); *Nordstjernen*, von der Ohe, naar Montevideo en Buenos-Ayres.

Texel.

Aangekomen.

8 Febr. *Jacoba Christina*, Berk, van Batavia; *Australië*, Strömberg, van dito; *Maria Agnes*, ten Brink, van Patjitan; *Alice Tainter*, Post, van Mobile. — 9 Febr. *Grootmeester Nationaal*, Giesse, van Batavia; *Anna Maria Wilhelmina*, Jansen, van dito; *Mathilda*, Fekkes, van dito. — 12 Febr. *Amstel*, Rademaker, van dito. — 13 Febr. *Peking*, Croese, van dito. — 14 Febr. *Schoon Verbond*, Borchers, van dito. — 15 Febr. *Petronella Catharina*, Hagen, van dito; *Albatros* Haasnoot, van dito. — 21 Febr. *Gezusters*, Visser, van New-York. — 23 Febr. *Caroline*, Bacher, van Rio-Janeiro.

Vertrokken.

9 Febr. *Agatha & Maria*, van Zijp, naar Liverpool. — 21 Febr. *Cuba Packet*, Harken, naar Havana. — 23 Febr *Sumatra*, Grivel, naar Batavia; *Hermine Maria Elisabeth*, Bonjer, naar Samarang; *Enterprise*, Hut, naar Mount (Afrika); *Aletta Augusta*, Tinholt, naar Valparaiso; *Juno*, Roszberger, naar Suriname; *Telemach*, Gärdes, naar New-Orleans; *Eclipse*, Doekzen, naar Londen; *Pieter Schoenmaker*, van Varelen, naar Cardiff; *Galilei*, Kock, naar Swansea.

Zeilklaar.

24 Febr. *Rijnbrand*, Lange, naar Batavia; *Antonia Petronella*, Vorendijk, naar dito; *Vereeniging*, de Jong, naar dito; *Nicolaas Witsen*, Stoffels, naar dito; *China*, Luttenburg, naar Soerabaya; *Jan van Brakel*, de Roever, naar Kaap de Goede Hoop; *Bernardus*, Hencke, naar Suriname; *Curacao*, Wolking, naar Curacao; *Felice Helena*, de Waal, naar New-York; *Stad Assen*, Haverbult, naar Londen; *Telegraph*, Rolufs, naar dito; *Anna & Elise*, Jaski, naar Newport.

Vlissingen.

Aangekomen.

8 Febr. *Maria*, van Wulven, van New-Orleans (naar Gend). — 10 Febr *Abeona*, van der Valk, van Buenos-Ayres (naar Antwerpen); *Ceres*, Holst, van dito (naar dito). — 15 Febr. *Johanna Gesina* Frankenbusch, van dito (naar dito). — 18 Febr. *Ida Maria de Raath*, de Boer, van dito (naar dito). — 20 Febr. *Jonge Walrave*, Gnodde, van Mogad.

Vertrokken.

8 Febr. *Nina*, Huisman, naar Rio-Janeiro. — 9 Febr. *Sirene*, van Gelderen, naar Buenos Ayres; *Alida Caroline*, Driesman, naar dito.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia:

Per *Josepha Louisa*, kapitein Nap: De heer P. D. Idenburg.

Per *Petronella Catharina*, kapitein Hagen: De luitenant der infanterie C. T. von Eugen.

Per *Jacoba Christina*, kapitein Berk: De heeren A. Taunay, controleur, met echtgenoote en 4 kinderen; J. A. Haakman, luitenant ter-zee en D. Boes Lutjens, Oost-Ind. ambtenaar.

Vertrokken Passagiers

Naar Samarang:

Per *Hermine Marie Elizabeth*, kapitein Bonjer: De heeren M. C. Cornelissen, C. M. H. Rant en M. van der Lee Broekhuissen.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

L. J. E. A. van Berckel Bik, geb. Meyer, Z. Batavia 28 Maart. — A. T. van Hecking Colenbrander, geb Dennison, D. Batavia 1 April. — M Martherus, geb. Arathoon, Z. Samarang 18 Maart. — E. H S. van Teugnagell de Raad, geb. Vreede, Z. Samarang 7 April. — F. Vroem, geb. van der Klugt, D. Djocdjacarta 6 April — M. J. C Fokker, geb. de Paulij D Samarang 24 Maart. — S G. J. Thörig, geb. Breunwald. Z. Soerabaya 2 April. — G. E. Vreede, geb. Hemmelder, D. Maibit (Toeban) 5 April.

Getrouwd:

J. H. Swaving met Jonkvr, J. H. A van den Bosch, Buitenzorg 30 Maart. — Mr. J. P. van Ossenbruggen met M. L. Lucardie, Soeracarta 28 Maart. — A. S. J. van Kesteren met M. de Bruïne, Soeracaya. — P. H. L. Lisnet met M. W. Vysma, Kedirie 5 April.

Overleden:

S. W. Edwards, j d. Batavia 2 April. — E. van der Swarts weduwe D. Schot, Banjoemaas 23 Maart. — Het dochtertje van W Lammerée. Slawé 12 Maart — Het zoontje van P H. Reijnhart, 3 m Batavia 4 April. — A. W. J. van Eekhout, 6 1/2 j. Samarang 6 April. — J. ten Siethoff, 67 j. Soerabaya 6 April. — E. J. Abels Jr. 41 j. Soerabaya 7 April. — A. J. M. E. E. de Stuérs, 2 j Soerabaya 8 April.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Weduwe Poolman, geboren Nieuwenhuijzen. — De kapitein der infanterie J. H. A. Pommée. — P. Swerver. — J. H. ten Cate.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
April	9	Nederl Ind.	Atiatool Rachman.	Sech Oemar Bafadal.	Grissee.
„	10	„ „	Stoomschip Menado.	A. Couteron.	Batavia.
„	—	Amerikaansche	Witch.	S. Hultman.	„
„	—	Nederlandsche	Jacoba Cornelia Clasina.	A. J. Delclisur.	„
„	—	„	Maria Elise.	M. van der Putte.	„
„	—	Oldemburger.	Ammerland.	J. G. Topken.	Melbourn.
„	—	Belgische	Maria en Louisa.	M. van der Heijden.	Batavia
„	—	Nederl. Ind.	Venus.	Djan.	Balie (Badong.)
„	12	„ „	Java.	J. Worthington.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
April	11	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	12	„ „	Stoomschip Banda.	W. Vogel.	Batavia via Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Johanna Maria Christina.	C. Gorter.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	„ „ „ „
id.	Drie Vrienden.	L. P Andersson.	Onbepaald.	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch.	Hultman.	China.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Hebe.	Falkeberg.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
id	Catharina.	Olson.	id	„ „ „
Nederlandsche	Derkina Titia.	Evink.	Onbepaald.	„ „ „
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	„ „ „
id.	Canton.	Tweehuis.	Macassar.	„ „ „
id.	Prins van Oranje.	Artink.	Onbepaald.	„ „ „
id.	Zeenimph.	Witsen Elias.	id.	„ „ „
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Minister Thorbecke.	C. van Duijn.	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
id.	Laurens Koster.	Koenen	Ter bevrachting	„ „ „ „ „ „
id.	Delftshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
id.	Baltimore.	Brakke.	Onbepaald.	„ „ „ „
id.	Patriarch Sambiri.	G. G. Lion.	Nederland.	„ „ „ „
Engelsche	Sophia Fraser.	Wilson.	Onbepaald.	Hill Broekman & Co.
id.	Fleda.	Sanders.	Nederland.	„ „ „ „
Bremer.	Franklin.	F. H. Stokman.	Reparatie.	B. J. van Eck & Co.
Nederland.	Stad Gouda.	K. D Breuning	Onbepaald.	„ „ „ „ „ „
id.	Gebrs Houtman.	C. J. Bax.	Amsterdam.	„ „ „ „ „ „
id.	Broedertrouw.	G Rotgans.	id.	„ „ „ „ „ „
Engelsche	Sea Witch.	Devine.	Australie.	P. Kervel & Co.
Fransche	Concorde	Bertin.	Singapore.	„ „ „ „
Nederlandsche	Maria Elise.	M. van der Putte.	Ned via Probolingo.	„ „ „ „
id.	Ferdinand en Louis.	De Weerd.	In lossing.	McMillan Marten & Co.
id.	Everdina Elisabeth.	C. J. Ton es.	Onbepaald.	E. ten Brinck & Co.
Nederl. Ind.	Cheribon Paket.	W. T. Massingham.	In Reparatie.	Adam & Co.
id. id.	L'Union.	G. Schuit.	id.	„ „ „
Belgische	Maria en Louisa.	van der Heijden.	Onbepaald.	„ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het stoomschip *Menado* de heeren Smith en familie, Kreek van Harpen en echtgenoote, Z. M. troepen en bannelingen.

Met de Ned. Ind. bark *Java* de heer NeringBögel en Mevr. de wed. Rosbak.

Vertrokken Passagiers.

Met het stoomschip *Banda* de heeren R. W. Thompson, E. Constant, J. B. Vrugtman, M. Boumeester, J. A. Dezentje en familie, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Etna, Onrust, Amsterdam en Samarang; de schepen Oost India Pakket, Arij Scheffer, Prins van Oranje, Johanna Maria Christina, Faidul Mobarak, Franklin, Broedertrouw, Ammana Tulbarie, de Stad Schiedam en Jacoba Cornelia Clasina; de stoomschepen Macassar en Menado; de barken Fathal Maän, Saijan Maskoer, Salma, Drie Vrienden, Delftshaven, Louisa Jacoba Johanna, Fathool Joesoer, Soedul Gair, Baltimore, Naim Balgijer, Abool Hasim, Laurens Koster, Abool Hair, Alhamadanie, Aldjoesoer, Kim Tianhoat, Zein, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Fleda, Nawan Eljoesoor, Banka, de Stad Gouda, Marion Macentijre, Maijmoon, Patriarch Samhiri, Ferdinand en Louis, Zeenimph, Minister Thorbecke, Catharina, Everdina Elizabeth, Concorde, Banel Gair, Hebe, Canton, Ida, Witch, Maria Elise, Ammerland en Maria en Louisa; de brikken So-Ootdin, Sophia Fraser, Fathal Hair, Fathus Seroer en Atiatool Rachman; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Bil Madjiet, L' Union, Sea Witch, Bintang Tjaigoan So-Ookdin, en Venus; de kotter Riengit.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

4 April. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

6 April. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De Nederl. Ind kotters Carolina, Mad Mira en Little Tot.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 11den tot en met den 13den April 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Belgische schip *Maria en Louise*, gezagv. M. van der Heijde, agenten Adam & Co.

94 balen en kisten manufacturen, 197 collis glas en ijzerwerk, Adam & Co. 601 collis machinerien, Fraser Eaton & Co. 11 kisten koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co. 1 kist elastiek, McLennan & Co 6 balen koopmanschappen, 20 kisten manufacturen, 1327 staven en 800 pakken ijzer, 5400 vuur-steenen, Order.

Van Batavia per het Nederl. schip *Maria Elise*, gezagv. M. van der Putte, agenten P. Kervel & Co.

500 tobben, 6403 staven en 17 bundels zweedsch ijzer, 48.500 metzelsteenen. P. Kervel & Co. 50 000 Hollandsche goenie-zakken, 9 pakken goenie-garen. 2 brandspuiten met toebehooren, N. H. M.

Van Batavia per het Amerikaansche schip *Witch*, gezagv. J. Hultman, agenten Mathieu Ebbs Ruys & Co.

454 vaten meel, 80 bundels ijzer, 1 vat ijzerwerk, 4596 planken, Order.

Van Batavia per het stoomschip *Menado*, gezagv. Couteron, agenten B. Kopersmit & Co.

21 balen en kisten manufacturen, 52 vaatjes boter, 27 vaten bier, 35 kelders genever, 42 kisten wijn, 16 kisten provisien en dranken, 8 vaten vleesch, 16 manden water, 50 stuks planken, 6 collis koopmanschappen en eenige goederen bestemd voor Moluccos.

Van Balie per de Nederl Ind. schoener *Venus*, gez. Djan, agenten McMillan Marten & Co.

190 stuks huiden, 17 10/100 picols koffij, 11/100 picols koriandersaad, 100 picols klapper-olie en 35 stuks varkens, McMillan Marten & Co.

UITVOER.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. W. Vogel.

4 kisten manufacturen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *Wilhelmina Cox*, gezagv Deibel.

Ballast.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol ƒ 19.—

Koffij ƒ 32.— nominaal.

Rijst (carga) per kojang. ƒ 125 à ƒ 140.—

Id. (witte) „ „ ƒ 160 à ƒ 170.—

Koehuiden per 100 st. ƒ 300.—

Arak per legger ƒ 50.—

Olie (Klapper) ƒ 14.—

Olie (Katjang)

Kadjang Matten

Rotting ƒ 7 à ƒ 11.—

Winkelkoren Pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 17den April 1858.
's morgens ten half negen ure.
Bevestiging van lidmaten en voorbereiding voor het H. Avondmaal.
Ds. MOUNIER.

Vrijdag den 22sten April 1859.
's avonds ten half zeven ure.
Bediening van het H. Avondmaal.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 17den April 1859, 's morgens ten half 9 ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Hareb Noman te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.